

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad cat. olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általuk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók a dohánytőzsdében.

Olvasóinkhoz.

Egy félesztendő újra lepergett felettünk s a *Fejérmegyei Napló* szerkesztősége újra olvasóihoz, illetőleg előfizetőihez fordul, hogy azok szíves pártfogását, jóakaró támogatását kérje a maga számára.

Ismételjük helyzetünket, a mely elbennünket a modern, fejlődésében rohamban haladó újságírás állított: Szolgálni az olvasóközönség igényeit, a melyeket a maga újságához köt, a mellett megállani az elvek magaslátán, a melyre bennünket lapunk eredete és hivatása köt.

Azt hisszük, hogy a sok nehézség, a sok Scylla és Charybdis közt megállottuk helyünket s ki tudtuk vinni közönségünknek elismerését is, jóakarátát is.

Jól értesültségre, alaposságra, sokoldalúságra nézve — bátran mondhatjuk — kiállja lapunk a versenyt a többi helyi lapokkal. *Élénksége* megkedveltette olvasóközönsége előtt, a mely jól tudja, hogy helyzetükhöz és körülményeinkhez mérten többet tettünk, mint a mennyit ily viszonyok közt várni lehet. A *Fejérmegyei Napló* bátran kiállja a versenyt bármely modern vidéki lappal.

A *Fejérmegyei Napló* e mellett az elvek alapján áll.

Eszméje a keresztény Magyarország, az a haza, a mely 900 esztendő múltunknak megcsontosodott tradíciója. Nekünk vasnál, kőnél szilárdabb meggyőződésünk az, hogy Magyarország csakis úgy és akkor boldogul, ha ezt az alapot megőrizve, a jövőt a multon építi fel, ha nem feleli el, hogy a kard mellett a kereszt szerezte és tartotta fenn ezt a hazát. Ennek az elvnek, ennek a magasztos eszménynek főmardasáért és lépésről-lépésre való diadaljáért folytatunk harcot reáldítellenül. Tudjuk, hogy mindig több lesz az ellenségünk: napról-napra keményebb lesz a lét küzdelme számunkra. De kitartunk az ellen-ségek között is, kitartunk, ha vérünk hullásával kell is az utat megjelelnünk, a melyen állunk. A keresztény öntudatnak fentartása az ellenséges áramlatok szikláit és szoroszai közt nemes feladat, a melyért lehet és kell is áldozatokat hozni.

Örömmel látjuk, hogy olvasóközönségünk megért bennünket s ma már oly gárda tömörült zászlónk alá, a melyre büszkék vagyunk és méltán büszkék lehetünk. Örömmel látjuk, hogy nem csupán a katolikusok, de általában városunk és megyénk keresztény olvasóközönsége az, a mely elismeri és helyesli elveinket.

A *Fejérmegyei Napló* legolcsóbb a Székesfehérvárról háromszor megjelenő lapok között, a mennyiben ára helyben és vidékre

félévre . . . . . 6 kor.
negyedévre . . . . . 3 kor.
egy hónapra . . . . . 1 kor.

Igazgatói zárójelentés.

Székesfehérvár szab. kir. város községi elemi és gazdasági ismételő iskoláiról az 1906—1907. tanév végén.

(Az illetékes körök, különösen a helyi közgyűlés szíves figyelmébe.)

I. Az iskolák szaporítása.

Igazgatói jelentésemet iskoláink legégetőbb kérdésével, az iskolák szaporításával kezdem. Legégetőbbnek jelzem ezt azért, mert az iskolák fejlesztését minden más alkotásnál fontosabbnak, szükségesebbnek és sürgetőbbnek tartom: 100—120 gyermeket egy osztályba felvenni még akkor is helytelen s törvényileg tiltott dolog volna, ha megfelelő térfogattal bíró tantermek állnának rendelkezésünkre; határozottan veszélyes azonban ez a mi viszonyaink között, amikor egyik-másik teremben majdnem kétszer annyi gyermek van összehúszolva, mint amennyit azokban az osztályok térfogat szerinti s a tanulók egészségének veszélyeztetése nélkül elhelyezni szabad volna. Hogy a fegyelemre a tanítás eredményére s a tanító egészségére mily káros befolyással van a tanulók nagy száma, arról egyelőre beszélni sem akarok.

Mese a XX. század leányáról.

— A „*Fejérmegyei Napló*” tárcája. —

„Hier fordert man Euch auf zu eigner Dichten.
Von Euch verlangt man eine Welt zur Welt.”

Sokat gondolkodtam már azon, mi is lesz a mi leányainkból, a büszke XX. század modern leányaiból, ha így haladunk?

Mert szent igaz, hogy mind jobban eltér egyéniségök a mi régi „nagyasszonyaink” most már majdnem csak legendáris dicső alakjaitól, akiknek legfőbb, egyetlen büszkeségük és boldogságuk családi tűzhelyük volt; legmélyebb, szívüket teljesen betöltő érzésük pedig az édes otthon meleg szeretete. Akik tevékenyek, fáradhatlanok voltak a ház körül; igaz, látókörük nem is terjedt sokkal messzebb, de itt aztán meg is álltak derekasan helyüket. Aranyos kedélyűek, boldogok voltak, mert igény nélküliek voltak minden tekintetben; szöttek-fontak; s csakugyan az ilyen nőkről dalolta az ideális költő:

Ehret die Frauen, sie flechten und weben
Himmliche Rosen in's irdische Leben!

Persze az idők és viszonyok változnak és „nos mutamur in illis.” A XIX. századdal sirba szállt ez a boldog szép kor is. A mi leányaink már nem lehetnek ilyenek. Az új korszellem, ez a törtéte őriás elgázolja a régi, s „többet, többet!” ez a jelszava. Ez helyes. Ez rendjén is van. Minél több irányt ölel fel a nő tudása, annál gazdagabb lesz szellemi élete, annál mélyebb értelmi képessége és fogékonysága még a természet nagyszerű szépségeinek élvezése és felértéke iránt is. Ez tagadhatatlan. Nem is ez ellen akar-

nék harcra kelni; már annyira szeretem a mi leányainkat, s olyan maradi nem vagyok, hogy ezt a törtéte szép irányzatot itéljem el ösdi 19. századbeli felfogásom származásának. Eddig nagyon helyes és szép a dolog, sőt azt tartom a nagy humanista Ruskinnel, hogy tanuljon annyit a nő hogy képes legyen a férfi munkáját megérteni és abban támogatni; de míg a férfinak alaposan kell szakmájában tájékozva lennie, addig a nő arra törekedjék, hogy azt a tudományt oly mértékben sajátítsa el, hogy férjének örömeiben részt vehessen.

Igaz, hogy manapság ez sem mindig elég. Az utóbbi évtizedek gazdasági életének szomorú fejlődése, no meg a fokozott igények kielégítése, sajnos mindig nagyobb számban kényszerítik leányainkat arra, hogy kilépjenek az élet komoly küzdterére, s mutassák be, miként tudják gyenge nő létükre egy férfinhoz méltó eréllyel megállni helyüket az élet nagy, nehéz küzdelmében. Ez tiszteltetreméltó, hódolatot parancsol; meghajlok ez „erős” leányok előtt. Nagyon tetszik ez nekem; a nő nem hű csese-beccse játékosok többé, nem egy gondolat, akarat, szellem nélkülű bábu, nem; van akarat, tudása, erélye.

Erre büszkék lehetünk. Nem is ez az ami elszomorít. Ha csak ennyiben maradnának a nők törekvései, nem lehetne semmi kifogást sem emelni ellene. De nagyon tartok attól, hogy ez a mi századunk teljesen el fogja forgatni leányaink fejét, mert nem akar itt, ennél a pontnál megállni. Hiába a „ne quid nimis” kiáltás; a pusztában kiáltó szava ez csupán, mert felhangzanak az Ellen Key, Lilly Brown és a többi még tulzotabb feminista apostolok harcra hívó, teljes felszabadítást ígérő csábító szavatai! A női nemnek „Mesiásai.” A legszélsőbb nőemancipáció zászlaját lo-

bogtató, jóakaratu, társnőik boldogságát lelkesen áhító, de sajnos, azt nagy részben tévutakon kereső, hamis próféta. Mit is hirdetnek azok leányainknak? Mit nekik az „otthon”? Miért lennének örökös rabszolgaságra, elnyomatásra kárhoztatva a négy szűk fal között? Mi levesszük rólad a súlyos bilincseket, mit évszázadok raktak igaztalanul rád. Csak tanulj, tanulj s egyenlő léssz a férfival. A jogokat mind kivívjuk neked. Nyitva áll majd az egész világ előtted. Szabad léssz! Boldog léssz! Mert kell-e nagyobb boldogság, képzeld csak el, mint értelmi egyenrangúság a férfival s mint a korlátlan, feltétlen szabadság mindenben: társadalmi, erkölcsi tekintetben? Így beszélnek ők... Szegény leányok! És ti még el is hiszitek ezt? Igaz, miért ne hinnétek el, ha éppen nők, sorsotoknak osztályosai hirdetik ezt nektek? Hisz segíteni akarnak ezáltal magukon is.

És mert boldogság után vágyódik minden emberi lény, megragadja a tudomány „fákláját” a gyenge nő, hogy belevilághasson a lét rejtelmeibe; kidobja fölőseges ösdi nehezék gyanánt összes eddigi foglalkozását, hogy minden bilincs nélkül, szabadon emelkedhessék fel szelleme szárnyán a tudomány fenséges régióiba! Szánakozva mosolyog elődei, kiknek főzőkanál, himzűtő, s az „otthon” volt gondolataiknak szűk köre. Ti szegény, szegény régiek! Milyen alacsony röptűek voltatok, ti nyomorult kis verebek, hecczánk merész szárnyaló sasokhoz képest! És ti még boldogságról tudatokat beszéltek? Hisz azt csak a — tudás adja meg. Hogyan élvezhetetek, mikor szellemetek rabláncra volt verve? Volt-e fogalmatok a tudomány végtelen birodalmáról? Törtéteket-e csak valaha fejeteket a léti problémáin? Volt-e fogalmatokról a G. féle analó-

Mai lapunk 4 oldal.

00000278

Svédország, Svájc és más nyugati államok példájára, ahol 35-40 gyermeknél többet egy osztályba felvenni nem szabad, csak mint távoli ködökben lebeg lelki szemem előtt.

Feltétlenül végrehajtandóan tartanám azonban a népiszkolai törvény és utasítás azon rendelkezését, hogy egy-egy osztályba 80, a kisebb tantermekben, térfogatuk nagyságának megfelelő számú tanulóval több fel nem vehető.

Az iskolák építésénél és bővítésénél nem szabad öletszerűleg eljárni, hanem szükséges, hogy a hatóság éber körültekintéssel és bölcs előrelátással oly programot állapítson meg, mely évtizedes tervszerű munkálkodásnak szolgáljon vezérfonal gyanánt.

Hogy helyes iskolaépítési programot készíthessünk, ismernünk kell a város terjedésének irányát, az egyes kerületek tanköteleseinek számát, fokozatos növekedését és fejlődését.

Az összeírt óvó és tankötelesek száma volt:

Tanév	Belváros	Palotav.	Vizváros	Tóváros	Felsőváros
1903	1128	1741	1824	1225	1429
1904	1125	1755	1985	1322	1451
1905	1099	1783	2002	1400	1442
1906	1012	1797	2108	1460	1391
1907	1010	1926	2203	1527	1389

Ha az óvó- és tankötelesek ezen öt utolsó évről szóló statisztikai táblázatát vizsgáljuk, azt látjuk, hogy míg a belvárosi és felsővárosi tankötelesek s velük együtt bizonyára a lakosok száma is emelkedés helyett némi csökkenést mutat, addig a palotavárosi tankötelesek száma lassan, de fokozatosan, a vizvárosi és tóvárosi iskolakötelesek száma pedig rohamosan szaporodik.

Ugyanezt tapasztaljuk akkor is, ha az egyes iskolákba beírt tanulók számát vizsgáljuk.

Legnépesebb valamennyi iskola között a tóvárosi, vizvárosi és olaj-utcai iskola, dacára azon nagy segítségnek, melyet ezen iskoláknak az izraelita iskola, a zárda és az ev. ref. iskola nyújtanak. Oly nagy ezen iskolák népessége, hogy az iskolaszék kénytelen volt ideiglenesen kiegészítő osztályokról gondoskodni. Így a tóvárosi iskola V-VI. osztályát (69 tanuló) a Lövölde egy mellékhelyiségében, bérházban kellett elhelyeznünk, a vizvárosi és olaj-utcai iskolák tanulóinak tekintélyes részét szét kellett osztanunk a város különböző részeibe. Az I. osztályos tanulók egy

részének, 69 tanulóknak az ipariskola egyik tantermében csináltunk helyet, a többi osztálybeliek közül 79-et és az összes VI. osztályos növendékeket pedig a szülői ellenkezése dacára szétosztottuk a távol eső zámoslyutcai, ezredéves és öreg-utcai iskolákhoz, zsufoltaságot idézveim elő ezáltal ezen iskolák egyes osztályaiban is.

Az említett iskoláknál mindennek dacára türehtelen maradt a helyzet.

A tóvárosi iskolánál

az I. osztályban maradt	122 tanuló (elhelyezhető 80),
a II. " "	110 " (" 80),
a III. " "	89 " (" 50),
a IV. " "	101 " (" 55).

A vizvárosi iskolánál

az I. osztályban maradt	122 tanuló (elhelyezhető 65),
a II. " "	77 " (" 55),
a III. " "	81 " (" 70),
a IV. " "	81 " (" 65).

Az olaj-utcai iskolánál

az I. osztályban maradt	110 tanuló (elhelyezhető 70),
a II. " "	108 " (" 75),
a III. " "	107 " (" 80),
a IV. " "	99 " (" 80).

Ha meggondoljuk, hogy a Lövöldeben bérelt helyiség 69 tanulóval annyira tömve volt, hogy abban a padokon kívül alig fért el a tábla és a tanító kis asztala, s hogy a tanító és az iskolalátogató már csak az osztály közepén, a padok között kapott helyet, valóban nagy gondot okoz, hogy a jövő tanévben hol helyezzzük el a tóvárosi iskola növendékeit, mikor a legkisebb osztályba is 89 tanuló volt beírva.

Mint az elmondottakból kiténik, első és halaszthatatlan kötelessége a törvényhatósági bizottságnak, hogy a Deák Ferenc-utczában, vagyis a Tóváros és Vizváros ütköző pontján tervezett nyolc osztályos iskolát haladéktalanul felépíttesse.

Mindenki tudja azt, hogy a város a vasút irányában terjeszkedik s hogy annak közelében pár év alatt egész házsorok és utcák épültek és épülnek. Ha hozzávesszük még, hogy a telepengedélyt nyert két gyár szintén a vasút mellett épül, amely körülmény azon vidék fejlődését és lakosainak számát ismét nagy mértékben emelni fogja, lehetetlen be nem látni, hogy a Deák Ferenc-utcai iskola felépítése semmiféle kalandos tervvel el nem oldható. Annak fel kell épülnie, bármily áldozatok árán is, mert azt a város ter-

mészetszerű fejlődése és a lakosság közérdeke követeli.

Ezen új iskola megszünteti mind a három iskola zsufoltaságát, sőt az iskolakerületek új beosztása által a belv. fiúiskolán is nagymértékben segíteni fog. (Most a Táviráda és Kégl Gyógyutcai egészen, a Széchenyi-utca a Horváth István-utcaig és a Rudai-ut a Lövölde-utcaig a belváros-roszhoz van csatolva.)

Mint az óvó- és tanköteleseknek fentebb közölt kimutatásából s a beírt tanulók számából (1. az egyes iskolák statisztikáját) látjuk, hogy a tóvárosi és vizvárosi kerületek után a Palotaváros tanköteleseinek a száma szaporodik legjobban. Ennek a következménye volt, hogy a selyem-utcai fiúiskola egyesített III-IV. osztályát, melybe 137 tanuló iratkozott be, szét kellett választani s az V-VI. osztályt az ipariskola egyik tantermébe helyezni. Hasonlóképpen népes volt a szőrmőrcet-utcai leányiskola egyesített III-IV. osztálya, melybe 124 tanuló iratkozott be. Ebből 23-at áttettünk a kevésbé népes belv. leányiskolához.

A második tennőd szerint a szőrmőrcet-utcai és a selyem-utcai iskoláknak egy-egy osztályt való szaporítása, hogy az egyesített III-IV. osztályok szétválaszthatók legyenek.

Tudvalevő dolog, hogy a külterületi építkezések s a szőlőhegyi lakások száma egyre szaporodik. Ez előbb-utóbb maga után vonja, hogy az Öreg-hegyre és a Demkő-után Maroshegyre iskolát kell építeni. Minthogy pedig a külterületi építkezéseket a kormány engedélyezte, meg kellene keresni a közoktatástól kormányt, hogy a két szőlőhegyre állami iskolát építtessen.

Apponyi Albert gróf, a tanügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával, 1906. dec. 18-án többek között a következőket mondta: „Mindenek előtt a fajmagyarságnak szívében, a nagy alföldi városokban és községekben leginkább a tanyai rendszer folyton előálló közoktatási nehézségeknél leküzdésére, a művelődésnek itt a fajmagyarság közt való terjesztésére töreksem. Ebből a szempontból az állami iskolák felállítására fordítható költségeknek jó nagy része ezekre a területekre jut.” Azt hiszem, ez Székesfehérvár állapotaira is ráillik.

A miniszternek ezen kijelentésére támaszkodva, azt hiszem, volna remény arra, hogy az állam a külterületi lakosok számára iskolákat építene. Felette fontosnak tartanám ezt azért, mert ez esetben ezen iskolák tovább fejlesztése is az állam feladata volna. Ha a város a külterületeken lakó tankötelesek iskoláztatásának kötelezettsége alól felszabadul, a már említett osztályok felépítése után oly helyzetbe jutna, hogy újabb iskolákról, vagy osztályok szaporításáról belátható időben nem kellene gondoskodnia, mert azok a város belterületén lakó tankötelesek igényeit hosszú időre kielégítenék s ez esetben végre rá kerülhetne a sok a belvárosi iskolák újja építésére is. Ez képezné az iskolaépítések sorozatában a legutolsó, de legszebb és legkésebb láncszemet.

Egy tíz osztályos (5 fiú és 5 leány) iskola a belvárosban a kor igényeinek megfelelően felszerelve, tágas udvarral, nemcsak százszázados óhaj teljesítését jelentené, hanem a városnak méltó díszét és büszkeségét is képezné.

Igaz ugyan, hogy ezen program végrehajtása nagy áldozatokat kíván a város közönségétől, de van-e olyan áldozat, amelyet gyermekeink érdekében meghozni kötelességünk nem volna? Nem szabad egész nemzedékeket tönkre tennünk. Minél tovább várunk a végrehajtással, annál inkább fejünkbe nő a baj s annál nagyobb áldozatot követel tőlünk. S minthogy „az állam legfőbb tényezője a népoktatás”, lehetetlen, hogy ezen áldozatokhoz segítőt kezet ne nyujtana az állam, amelynek ép ugy érdeke, hogy polgárai értelmes, okos, felvilágosodott, vallásos, becsületes, munkás és versenyképes emberek legyenek, mint a város közönségének.

Kérem az iskolaszéket, hogy ezen programot figyelemre méltatni, magáévá tenni és annak megvalósítását szorgalmazni sziveskedjék.

(Vége köv.)

giákról? Tanulmányoztatok-e psycho pathologiai tüneteket? Tarthatatok-e sociologiai, közjogi értekezéseket? Vizsgálatok-e természet-tani laboratóriumokban göröcsön át az élő jegeceket, fedeztetek-e fel új elemeket, sőtét sugarakat? Ugy-e ti nem bántok-e: halhatatlan-e az anyag, vagy nem? Visszatér-e az étherbe, a honnan kiindult, vagy nem? ... Igaz, ezt még én sem tudom biztosan, de — kutatom, s ez ... ez ... kielégít majd, boldoggá tesz ... Tudni, kutatni — csakis ez ér valamit. Szegény tudatlan elődöim! Boldogság volt az? az a szellemölő foglalkozás ott a himzőkeret s varróegé mellett? Borzongás s szájalom fog el, ha csak reátok gondolok ti törpék, ti értelmi rabok! Így szól büszke öntudatát a XX. századnak emancipált leánya. És még tovább halad ... Visszapillant és megint gúnyosan mosolyog. „Oh, te jó öreg Spencer, aki csak a fischerharmoniumon ábrándoztál; mint szociológus ejl nem értél sokat, mikor azt állítottad, hogy nem lenne jó, de nem is lehetséges, hogy az új nőnek hivatása merőben eltérjen a régiétől; oh, hogy mondhattál olyan naív dolgokat, hogy vészthozó lehetne, ha tekintettel hivatásunkra nevelésünkben tökéletes változásokat eszközöznék? Milyen nevelésesen ódsi voltál, mikor tanítani akartál arra, hogy fogjuk csak fel, mily sok minden foglaltatik az „outhon” kötelmeinek fogalmában! Mily magas hatáskör a gyermekek helyes nevelése, irányítása, a melybe férfi nem emelkedhetik fel soha; csak tanuljuk mindezt jól felismerni, átérzeni és soha más kívánságunk nem lesz! Cukros pirulákat adtal ugy-e nekünk? de mi félrelóktuk azokat. Csak vissza akartál tartani bennünket az akaratnak a hatalomhoz; láncainkat szorosabbra szorított volna kovácsolni, de mi győzelmesen leráztuk magunkról békóinkat! Az „outhon” uralma helyett most a „világ” ural-

mát tartjuk kezünkben. Már nincs különbség férfi és nő között. Felemelkedtünk ... És te is itt vagy primitív nézetekkel kedves öreg Ruskin barátunk? ... Jót akartál nekünk, elhisszük neked; szépen, talán nagyon is szépen beszéltél rólnk. Tanítottad a XIX. század férfját lovagiaságra, hódolatra mi irántunk, mint az a keresztény lovagkorban volt szokás! Jaj! milyen élményes szentimentális hangon sorkentetted őket a házias élet igájára: „Dieser Übergang von zeitweiligem zu unermüdlichem Dienste, von unsteier zu ewiger Liebe.” Nekünk jó öreg meg azt mesélted, hogy otthonunkat jobban kell szeretnünk, mint akármilyen más helyet. S hogy oly ritkán kellene azt csak elhagynunk, mint egy királynénak az országát; hogy csak azon belül érezhetjük magunkat teljes biztonságban! Agyideg sorvadásban szenvedtél talán? A mi „outhonunk” most az egész min-jenség! Sajnálkozok, jajveszékelték ezen az új irányzaton alázatos szemforgatással ti jó filiszterek? Ugyan, ugyan, nyugodjatok bele; ne sirjatok; örüljétek inkább! Mert halljátok csak, mit mond már a XVI. századbéli nagy brit költő:

„Wenn in Allem nur der Brauch regierte,
Blicke der Staub der Zeit vormodernd liegen,
Berghoher Irrtum wüchse so gegen Himmel auf,
Dass nie die Wahrheit ihn überragen könnte.”

Az. ez utóbbi tételt sem fogadhatom már el; higgyétek el nekem, elavult és penész-fű kissé. Mi az igazság? Hol az igazság? Mondom nektek: nincs az sehol, bármerre keressen is. A táncoló filiztozhöz szegődöm én; az az én emberem, aki azt mondja: „Semmi sem igaz és minden meg van engedve.” Merész, hatalmas, erőteljes állítás ez, ugy-e bár?

ÜJDONSAGOK.

Időjelzés: meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

— **Templomszentelés és bérálás.** Feledhetetlen ünnepe volt vasárnap Mór községének. Megyéspüspökünk e napon szentelte fel ugyanis a község nagy költséggel gyönyörűen restaurált templomát. A főpásztor tési birtokáról 9 órakor érkezett Móra, a melynek határában Kovács Sándor fészolgabiró a községi előjáróság élén lelkes szavakkal üdvözölte. A községben P. Schweighard Veremund házfőnök a hitközség nevében üdvözölte a főpásztort, a ki hűveivel a templomba vonult. Csakhamar megkezdődött a templom megáldásának szertartása, a mely után a püspök előbb németül, majd pedig magyarul lélekemelő szép beszédet mondott. Ezután következett a bérálás, a midőn az apostolok utódja 1100 hívőnek osztotta ki a bérálási szentséget. A szertartások végeztével a főpásztor Trautenberg Frigyes báró házában a báró családja körében ebédezett, mely után híveinek áldásától kísérve visszatért tési birtokára.

Délután 4 órakor Streit Ferenc püspöki titkár megáldotta a községben levő csinosan helyreállított szent Rókus kápolnát, a mely szertartás után Schweighard Veremund lelkes szónoklatot tartott.

— **Változások a ciszterciánknál.** Vajda Ödön zirci apát a székesfehérvári rendházban a jövő tanévre a következő változásokat eszközölte. A fehérvári rendházból távoznak: Vass Kriszostom, a ki egészségének helyreállítása céljából ideiglenesen Szentgotthárdra megy nyugalomba; Chinorányi Ede, Bárdos József dr., a kiket Bajára és Rónai Lajos, akit az apát Pécsre helyezett. Helyükbe jönnek Károly Ignác Zircről, a ki városunk közönségének a szülőknél igaz fajtalmára csak egy év előtt távozott el városunkból; Bölcsey Ödön, a ki Pécsről, Nánassy Medárd, a ki Egerből jön a helybeli főgimnáziumhoz. Kivülük Rásky Paulin és Schult Orbán ujmisés okleveles tanárokat helyezte még városunkba a zirci apát.

A megyében a Rend kebelében a következő változások lesznek: Gebaur Izor hercegfalvai plebánus nyugalomba megy Szentgotthárdra, helyébe Berger Máté dr. volt szentgotthárdi plebánus lép. Előszállásra Bosnyák Ferenc ujmisét, Hercegfalvára Kostyelik Kajetán Zircről helyezte segédlelkésznek az apát.

Bennünket fehérváriakat érdekelni fog, hogy Unger Román tanár, aki Szentgotthárdon nyugalomban volt, ugyanott plebánus lett Berger Máté helyén. Breky Alfonz pedig Egerből Szentgotthárdra vonult nyugalomba. Kiss Albin dr. tanárt Pécsről Zircre helyezte az apát ujoncmesterré.

— **70 év.** Kedves és megható ünnep folyt le a múlt vasárnap városunk egyik köztisztelőnek örvendő polgára, Farita Adolf dr. tisztelőbeli főorvos házában. Közéletünk ezen érdemes veteránja e napon ülte életének hetvenedik évfordulóját. Hőfőhő fűrtökkel, meghajlott vállakkal, de szellemi erejének, minden jó ügy iránt való lelkesedésének egész erejében. Egész életét köztünk élte. Itt született, itt játszotta gyermekjatekait, itt építette ifjúsága reményeit, itt alapította meg szilárd alapra jövőjét s itt szerezte meg magának azt a tiszteletet, a mely ma őt is, családját is körülvezi. Tizenkét évig volt városunknak tisztí főorvosa, ifjú kora óta pedig egyik legkeresettebb belgyógyásza és sebésze, különösen pedig szülési eseteknél egyik legerősebb kezű orvosa, a kinek lelkiismeretességét és szakavatott tudását egész sereg anyja emlegeti és áldja. A közéletnek állandó munkása volt. Részt

vett minden jó előmozdításban, minden közhasznú intézmény támogatásában. Az a tisztelet, mely a 70-dik születésnap alkalmával környékezi, nemcsak családja szűk köréből árad feléje, hanem minden ismerősének szívéből kéri életére Isten áldását.

— **Esküvő.** Fényes esküvőnek volt tanúja tegnap d. e. fél 12 órakor a főtemplomban ez alkalomra összejött előkelő közönség. Ekkor vezette oltárhoz Csázi Elemér 69. gyalogezredbeli hadnagy Pollacsek Annuskát, Pollacsek Albin DV. főellenőr leányát. Násznagyok nagysolymosi Koncz Frigyes tábornok és Gullner Pál pest-megyei várnagy voltak. Az esketési szertartást Szuborics Jenő apátkanonok végezte ki megható beszédet intézett az ifjú párhoz.

— **A zárdisták záró-ünnepélye.** Előkelő közönség jelenlétében tegnap folyt le a helybeli Ferenc-József nőnevelő intézet záró-ünnepélye. A nagy közönség mindvégig élvezettel hallgatta a szép hanglegéssel előadott szavakat és a kiváló precizitással előadott ének és zeneszámokat. A program utolsó pontja a jutalmak kiosztása volt, mely után az intézet nagyérdemű igazgatója megható beszédben bucsúzott el a véglegesen távozó növendékektől, lelkőkre kötvén, hogy azokat az elveket, melyeket az intézet falai közül visznek magukkal, az életben váltásuk valóra. Délután 3 órakor a belnövendékek zeneviszálata folyt le s szép eredményről tett tanuságot.

— **Jubileum.** Csesznek János, a helybeli leányiskola kiváló tanítója e napokban ülte csendesen és zajtalanul tanítói működésének negyvenedik esztendőjét. Akik ismerjük s akik tudjuk, hogy Csesznek János egyike a legeslegkiválóbb tanítóknak, a kihez hasonlóan-igen, de nálánál jobban és eredményesebben alig végezte tanító az ő működését, a kőről tudjuk, hogy szenvedélye volt a tanítás — annak őszinte és igaz örömmel gratulálunk a 40 esztendő jubileum alkalmával és igaz szívvel kívánjuk, hogy a megérdemelt pihenés babérait még sokáig élvezze.

— **A felsőbb leányiskola.** Ennek az örvedetesen fejlődő ifju intézetnek kedvesebb és megnyerőbb bemutatását nehezebb élvezhetünk volna, mint a vasárnapi évzáró ünnepélyen, mely a főgimnázium dísztermében folyt le. A precíz szépséggel előadott himnusz nyitotta meg az ünnepélyt, amely után Lángos Anna I. o. t. kedvesen adta elő Petőfi: István öcsémnek című költeményét. Giffing Paula Erdélyi Zoltán hatásos költeményének: Kanizsai Dorottyanak elszavalásával aratott nagy tetszést. Skalka Hilda (a másik) Arany János Hamis tanu-ját adta elő nővérehez hasonló szavalási talentummal. Schubert édes Májusi dala nemcsak a szerzőt, de az előadókat s különösen az ének vezetőjét, Neiszer Mária kisasszonyt dicséri. Mustos Terézia szépen adta elő Tompa Kikeletkor című költeményét. Legnagyobb hatást azonban Káldor Róza érte el Inczedy: „A nővérek” című költeményével. Szauer Konstanca édes szép előadása (Ábrányi: Vándor madár) a válás hangjának fájdalmas húrjait pendítette meg a szívekben. Majd a jutalmak kiosztása következett s örömmel láttuk, hogy az intézetnek annyi jóakaró barátja van s oly sokan vannak a kiválok, hogy kitüntetésre érdemesek. Ezután Kenessey Böcsi megható szép szavakkal bucsúzott el társaival az intézettől s annak tanári karától. Végül következett a csattanó, az ünnepély koronája: Schubert: „Védőm az Úr” című kitűnő műve négy hangra. Ezt a nehéz nagy művet oly művészettel, annyi tudással s akkora hatással adták elő a növendékek, hogy valóban szívesen keressük a forrást, ahonnan tudásukat merítették. Örömmel halljuk, hogy Kneifel Ferenc dr. volt, aki pár hét alatt a betanítás nehéz munkáját eszközölte. Akikkel ekkora munkát lehet végeztetni s a kinek a művészete ily meglepően nyilvánul, azok valóban megérdemlik, hogy énekből kiképzésükre minél nagyobb gondot fordítsanak. Őszintén és melegen ajánljuk, hogy Kneifel dr. állandó énekvezetése alatt fejlődjék a felső leányiskola ifjúsága. Az ének művészet, ha művészi érzékkel vezetik, ki is fejlődik, aminek hasznát a jövőndöz nemzedék is örömmel élvezi.

— **A Mantz-ovoda vizsgálja** csütörtökön d. u. 5 órakor lesz. Az érdeklődőket ez uton hívja meg az elnökség.

— **Az uhlánusok ünnepe.** A Székesfehérvárott állomásozó Bothmer báró uhlánus ezred szokásához híven ez idén megünnepelte június 24-én a szolferinói és cusstozai csatákat, hol az ezred 1859. június 24-én olyan hősiessen kitűntette magát a franciák ellen vezetett ütközetben. Az emlékünnap a Szent Ferencrendiek által tartott istentisztelettel kezdődött. Aztán a hadtest ünnepi menetben visszavonult a kaszárnába, melynek udvarán Oreskovics Vilmos főhadnagy tüzés beszédet intézett a katonasághoz. A beszéd elhangzása után Matic Henrik ezredes kiosztotta a legénység közt a csaták emlékére tett alapítványok kamatait. Délben a tisztikar ünnepi lakomára gyűlt egybe. A lakoma után a tisztikar lövészversenyt rendezett s megvendégelte az összes legénységet.

— **Mária kongregáció.** A főgimnázium Mária kongregációjának ifjúsága vasárnap d. u. tartotta utolsó ülését, a melyen dr. Vargha Damján, a kongregáció vezetőjén kívül jelen voltak Zalai Mihály igazgató, Platz Bonifác dr. ny. főigazgató és Bárdos József dr. tanár, valamint a kongregáció összes tagjai. A tagok elnékeltek az „Egy szűz virág” kezdetű kedves éneket, mely után Vargha Damján dr. tartott lelkes bucsubeszédet, főleg arra serkentette az ifjakat, hogy a vakáció folyamán a nemes keresztény erkölcsök útján buzgón haladjanak. Az év történetét Krieger Antal értesített tett ifju adta elő sok szép tanúsággal, Winkler Izidor szintén értesített tett ifju pedig megindult lélekkel mondott bucsúzt, pályafarsai nevében is igéretet és fogadást téve arra, hogy a keresztény igazság és erkölcs terén törhetetlen kitartással fognak küzdeni.

— **Kirándulás.** A főgimnázium Mária kongregációjára Vargha Damján dr. kongregáció praeses vezetésével 27-én, csütörtökön évi rendes szokásához híven megyénk kedves szenthelyére Bodajkára rándul. Innét gyalogszerrel Fehérvárcsurgóra megy át, hol az ebédet elküldi. Ebéd után a szívesen felajánlott Károlyi grófi kastélyt nyújt szórakozást. A kongregáció az esti vonattal tér haza.

— **Pécser.** A főgimnázium 46 tanulója tegnap d. e. Pécsre indult az ottani kiállítás megtekintésére. Utjukban Szilágyi Jenő, Czapáry László dr., Chinorányi Ede, Philipp István, Rónai Lajos és Kolb Cziprián dr. tanárok kísérték őket. Az ifjak 27-én érkeznek vissza városunkba. Ugyancsak tegnap utaztak Pécsre a szent Imre konviktus ifjai is, praefektusuk Vass József dr. vezetésével. A konviktus tagjai Zichy Gyula gróf megyéspüspök a pécsi szemináriumban szállásolták el.

Videki előfizetőinket lapunk mai és szombati címszalagján értesítjük arról, hogy előfizetésük mikor jár le, illetve nincs-e hátralékban? Az elsőket nagyon kérjük az előfizetés szíves megújítására, az utóbbiakat pedig arra, hogy a hiányzó összeget minél előbb pótolni s az előfizetést meghosszabbítani szíveskedjenek. A nyomda az expedálás, valamint a személyi kiadások annyit terhet rónak vállainkra, a melyeknek csak akkor vagyunk képesek megfelelni, ha előfizetőink a csekély magukra vállalt kötelezettségnek szintén igyekeznek megfelelni.

— **Kirándulás.** Pompásan sikerült utra indult az egri cisztercita gimnázium hatvan tanulója. Egerből, hazánk északi részéről a Dunántúl megtekintésére jöttek. Budapestről vasárnap este érkeztek Fehérvárra Küzdy Aurél, Madarász Flóris dr., Kovács Pius, Mátrai Rudolf, Perényi Káldi tanárokkal és egy orvos kíséretével. Itt a főgimnáziumban megháltak s reggel megneveztek a város nevezetességeit. Mit? (Ezt nekünk is jó tudnunk). A Zichy-ligetet, a mely mód nélkül tetszett nekik, pláne mikor megtudták, hogy a liget mellett lakik Erzsébet Amália kir. hercegnő, a kinek lakását állandóan két baka őrzik keményen imponáló kitartással. Megnézték a Vörösmarty és Anyos emlékeket, a cisztercita templomát, a hol misét

hallgattak, a székesegyház kincstárát, a Petőfi-emléktáblát, a szemináriumi templom Maulpertsch-képét. Onnan lementek a Vörösmarty-térre a nagy költő szobrához, melynél Madarász Flóris tanár lelkes beszédét mondott. Az ifjak elénekelték a szózatot s. visszajövet a városház előtt hallották az egyik tanácsos hangját és visszatértek a gimnáziumba. Ifjú szívük teljes elragadtatással beszélt a látottakról, de mikor az egyik tanár még azt is megjegyezte, hogy mindez semmi, mert ez csak egy elődrésze az egész Fehérvárnak, elragadtatásuk a Csimbsszara emelkedett és boldogan jegyezték be naplójukba, hogy a jelenkor Fehérvára méltó az ő királyi koronázó Albához s a jelen fénye és rendezettsége nem maradt mögötte a mult dicsőségének.

Az ifjak a reggeli vonattal Siófokra indultak, a honnan Keszthelyre utaztak. Onnan ma gözbajon Balatonfűredre és Almádiába mennek, majd Veszprémet, Zircet, Pannonhalmát, Győrt látogatják meg, a honnan Budapestben keresztyénvisszatérnek Dobó városába. Az utazás hat napig tart.

Értesítés. Azon rólam elterjedt téves hírt, mintha kezdőtanítványokat nem fogadnék el megcáfoltam óhajtván, értesítem az érdekelteket, hogy kezdőket is fogadok, kik a zongorázás biztos alapját mind practice mind theoretice nyerik, sőt a jövő tanévtől kezdve főleg a kezdőtanítványokra való tekintettel a külföldi zeneakadémiák mintájára költőnös sult fogok fektetni a kéz-gymnaszkára, prima vista játéka valamint a zene esztétikai részére, mindent épp a kezdettől kell fejleszteni mert ez veti alapját a legmagasabb classikus kiképzésnek mely a modern zongoratechnika tanulmányait magába foglalja. Tehát bármely fokon levő tanítványok jelentkezhetnek nálam: Megyeház-utca 11. sz. beiratkozára. Tisztelettel *Brestyánszky Karolin*.

A székesfehérvári ev. ref. dalkör 1907. július hó 7-én, zászólalajpára javára hangverseny, monológ, tombola, világpósta és táncdal egybekötött társas kirándulást rendez Pétre. Indulás a székesfehérvári pályaudvarról délután 2 óra 10 perckor. Tombola kezdete d. u. 5 órakor. Hangverseny és tréfás monológok kezdete este fél 7 órakor. Táncmulatság világpóstával este 8 órától reggelig. Belépti-díj személyenként 60 fillér. Tombolajegy 20 fillér, minden szám nyer. Ezen alkalomra külön meghívók nem bocsátatnak ki. Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás két hétre elhalasztatik.

Közgyűlés a városnál. Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága június hó 26-án délután 9 órakor a városház „nagytermében” rendes havi közgyűlést tart. Tárgysorozat: Az üresedésben levő árvaszéki ülnöki állásnak helyettesítés útján való betöltése. A Kossuthutcai üres telek eladása. Utcaszabályozás folytán a Felmayer István és fiai gyár részére átadandó terület. Almásy József és társai ingatlanából elfoglalt terület. A Felmayer István és fiai gyár igazgatóságának kérvénye a gyár kibővítéséhez nyújtandó kedvezmények iránt. A Purger malom lebontása. A Deák Ferenc-utcai iskola felépítése. A mezei csöszök fizetésének felemelése. A hidmérlegnél készíthető rendszorba. költségei, fedezése. A kertészeti s mezőgazdasági ismételő iskolai telken vízgylűtő medence létesítése. A bérkocsi díjak felemelése. A cselédszerzési szabályrendelet tervezete. A tenyészsertés és borjú állatvásároknak az eddigi helyen való megtartása. A hnskimérőknek sertés leöléssel s a hus szakszerű feldolgozásukban való meghagyása. Az állami gyümölcsfa iskola és csemetkerti kibővítése. A ragályos betegségek ellen való védekezés. Sapkás Károly által a város ellen indított peres ügy. Noszko Mátyásnak telekeldarabolás iránti kérvénye. Szepesi Géának rendes tonárú leendő minősítése. Koch János napidíjas Frisch János javadalmi ügynöknek fizetési előleg iránti kérvénye. Osváth Sándor rendőrnök és Pajor János tiszoltónak fizetési előleg iránti kérvénye. A Thököly, gr. Leninger és Gábor Áron szobrának felállításához való hozzájárulás. A sakkozó társaság kérvénye a helyben megtartandó sakkverseny anyagi támogatása iránt. A hivatalos órák megváltoztatása. Berkes Ottó keszthelyi főgimnáziumi igazgató közönség átirata az ifjuságnak a tornaversenyen történt szíves fogadtatásáért. Pancsova város

közönségének felirata a tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában. — A belügyminiszter leiratja, melyvel városi alkalmazottak fizetési pótlékát meghosszabbító közgyűlési határozatot jóváhagyja. Több l.c. kihirdetése.

Az acsai szövetkezet ügyében öt napig tartó tárgyalás után, szombaton este hozott ítéletet a kir. törvényszék. A tárgyalás folyamán a tanuvallomásokból beigazolás nyert, hogy mind a három vádlott hűtlen kezelés miatt bűnös, a sikasztás és okirathamítás vádját elejtette a törvényszék s ezek után Rozner Ignácot 4, Grim Jánost és Hufnagel Józsefet 3 havi fegháza ítélté.

Közgyűlés a vármegyénél. központi járásban szervezett második szolgabírói állás betöltése és egyéb időkben beérkezett ügyek elintézése végett a törvényhatósági bizottság július hó 1-én, d. e. 10 órakor a székház I. em. nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb pontjai: A kijelölt választmányba néh. gróf Zichy Jenő helyére egy tag választása. A központi járásban szervezett második szolgabírói állás betöltése választás útján. A Fejér és tolnavármegyei h. é. vasut részvénytársaságba és a bicske — székesfehérvár — sárbogárdi h. é. vasut részvénytársaságba igazgatósági tag küldése. A Szent György közpórház gondnoka személyében történt változás bejelentése. Dr. Varga Zsigmond vármegyei t. főorvos kitüntetése.

A bérkocsisok megrendszabályozása. Ismeretes az a sok baj, visszaélés, melyet a bérkocsisok hanyagsága, avagy meg nem felelő volta okoz. Most az erősebbül Zavaros Aladár rendőr alkapitány vette kezébe az ügyet s egymásután citálja a bérkocsisokat vizsgára. Akinek tudománya, jártassága nem — ut meg a kellő mértékű, vagy pedig előéletére folt tapad, azonnal leparancsolja a bakról. Az eddig lefolyt vizsgák eredményeképen 8 bérkocsis vett szomorú bucsut a baktól.

Inas-tempó. Simon István helybeli kovács-mester egy csomó számlát adott át inasának, Somogyi Imrének azzal a meghagyással, hogy hajtsa be a tartozásokat. Az ipse becsülettel eljárt a megbízatásban, de mikor összetalálkozott jó pajtásaival, sehogyss tudta megállani, hogy a játékokban velők ne tarison. Feldobódiban minden pénzt eljászotta. A sikasztó inas a rendőrség elé került.

Vesztett macska. Ercsi községhez tartozó Simonmajornban egy kóbor vesztett macska járt a napokban s Tóth Ferenc tehenes 8 éves Mari leányát arcán és karján megmarta. A kis leányt be szállították a Pasteur-intézetbe.

Vásári tolvaj. Papp Károly fodrász-tanonc a vasárnapi vásáron a mutarványos bódék előtt álldogált s bámészkodásában nem vette észre, hogy kettős fedélű ezüstóráját láncsal együtt zsebéből elemelték. Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított.

A kirakatból. Réti Mária nyírádi asszony vasárnap Herceg Sándor Szőgyény-utcai kirakata előtt sompolygott s egy ellenőrzetlen pillanatban kék festő kelméket vett a kirakatból ragados körmei közé. Amint iramodott a kelmével, szerencsétlenségére huoroka akadt. Ez idő szerint a rendőrség fogházát lakja.

A község tolvajai. Slott István és Bartos Péter kislángi lakosok a községházának udvaráról deszkát loptak. A tolvajokat feljelentették az ügyészségnek.

Lekaszálták már a rétet. Czimmer Sándor gazduram szárhegyi rétére indult, hogy levágja szénáját. Mikor a rétre ért, elhűlt szemécsája, azt látta, hogy „lekaszálták már a rétet s nem hagyta rajt virágot.” Másodszor is meglátogatta révét, hogy összegyűjtse a szénát, dolga azonban újra nem akadt, a széná már szépen garmadában állott. Megörült a dolgok illetlen állásának, mert hitte, hogy szíveségből valamelyik jó cimborája végezte a munkát. Néhány napra rá kocsijával tartott a rétre, hogy haza szállítsa a szénát s uramfia nagy meglepetésre a szénának hűt helyét találta. Most már elment minden kedve az öregnek, s azonnal megjelentette a csendőrségen az esetet. A csendőrség nyomozása eredményre vezetett, kitént, hogy Vörös János polgárdi lakos és 17 éves fia, János kaszálták le a rétet s nem hagytak rajta szénát.

Kutba ugrott kereskedő. Reich Simon polgárdi kereskedő már régen foglalkozott öngyilkossági tervvel. Állítólag súlyos, gyógyíthatatlan betegségben szenvedett s ez érlette meg benne az öngyilkossági szándékát. 1905. nyarán, bár hozzátartozói minden percét ellenőrizték a gyanús viselkedésű embernek, öngyilkossági szándékából főbe lőtte magát. Szerencsére a sebesülés nem volt halálos, csak egyik szemét vesztette el a lövés következtében. A kiállt szenvedés azonban baját csak súlyosította. Folyton azt hangoztatta, hogy az életet már tovább nem bírja. Szerencsétlen szándékát vasárnap, e hó 23-án, dacára a kettőzött ellenőrzésnek végrehajtotta. Megszókött ellenőrzői elől s az udvaron levő kutba ölte magát. Mikorra hozzátartozói megtalálták, már nem volt segítség.

Értesítés. Egy remekművű **íróasztal** és egy **írószekrény** mindkettő művésziileg, ugynevezett **berakott burkolattal** készült, nemkülönben egy 16 személyes családi **ebédlőasztal** és egy **tűkórasztal** jutányos árban eladó a készítő **NAGY JÓZSEF asztalos-mesternél** Széchenyi-utca 24. szám.

6462/1907 szám.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegyei Szent-György közpórház házi élelmezéséhez és egyéb házi céljaira szükséges következő cikkekre, ugymint:

1) Kenyér és süteményfélék, 2) marha, borjú és bárányhus. 3) Sertés, sertészsír és hentes készítmények. 4) Tej, tejfel, írósvaj és túró. 5) Bab, borsó, lencse, rizskása, darakása, köleskása, gerstli, tarhonya, maccaróni, vegyesfűszer, liptói túró, főtt vaj, orosz hal, és olajneműek. 6) Mosószappan, szállításiának biztosítására árlejtést hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik a fenti cikkek szállítására vállalkozni óhajtanak, hogy zárt és lepecsételt levélben foglalt ajánlataikat folyó évi június hó 28-ikának déli 12 órájáig a vármegyei közigazgatási iktató hivatalban beadják, annál is inkább mert később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokban az ajánlati összegek számjegyekkel és szóval is kiirandók, s az is kitéendő, hogy ajánlattevő a szállítási feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Ajánlattevő köteles a szállításra felajánlott cikkek összértékének 5%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokban az ajánlattal egyidejűleg a székesfehérvári m. kir. állampénztárnál bantpénzült letenni és a letéti nyugtát az ajánlatához mellékelni.

A részletes szállítási feltételek, s a hozzávetőleges szükségleti kimutatás a Szent-György közpórház gazdasági hivatalában és a vármegyei közigazgatási kiadó hivatalban a hivatalos órák alatt mindenkor betekinthetők.

Székesfehérvár, 1907. június 21-én.

Szűts Jenő
alispán.

Báró Kozmitza — (ezelőtt — Mattoni-féle) —
budai
Király-keserűvize
az Erzsébet-Sósfürdő Tüforrása.
enyhe hashajtó.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.